

Pomorskie
Szlaki
Kajakowe

WIERZYCA
Nowa Kiszewa

Fot. UG Kościerzyna

DEKALOG KAJAKARZA

- Nie szarżuj!** Trasę spływu zaplanuj wcześniej i dostosuj ją do umiejętności - swoich i grupy. Pamiętaj, będziecie płynąć w tempie najślabszych i najmniej doświadczonych uczestników wycieczki.
- Uważaj na pogodę!** Nie wyruszaj na szlak podczas silnego wiatru lub deszczu. W czasie burzy bezwzględnie unikaj otwartych akwenów i postój pod samotnymi drzewami.
- Bezpieczeństwo to podstawa!** Niezależnie od umiejętności pływackich, zawsze noś na sobie kamizelkę asekuracyjną. Dzieci powinny mieć w czasie całego spływu szczególną opiekę doświadczonych kajakarzy.
- Dobry start i zakończenie!** Do kajaka wsiadaj, gdy jest ustawiony dziobem w górę rzeki, a do brzegu dobijaj zawsze pod prąd.
- Czytaj wodę i przewiduj niebezpieczne sytuacje!** Płynąc po rzece, zwracaj uwagę na zmarszczki, fale i wiry w jej nurcie. Mogą to być sygnały, świadczące o podwodnych przeszkodach, grożących wywróceniem kajaka. Uważaj też na bystrza, nisko zwisające się nad wodą gałęzie, niskie mostki oraz zwalone drzewa.
- Kajak jest wywrotny!** Nigdy nie wykonuj w nim gwałtownych ruchów ani nie napływaj, nawet dla żartu, na kajaki innych uczestników spływu. Po wywrocie na głębokiej wodzie holuj kajak do brzegu, nie odwracając go.
- Nigdy nie pływaj samotnie!** Ważne jest, aby w razie wypadku był koło Ciebie ktoś, kto udzieli Ci pomocy, lub ją wezwie.
- Łączność zawsze i wszędzie!** Noś przy sobie zabezpieczony przed wodą telefon komórkowy z wpisanymi numerami służb ratunkowych.
- Trzeźwy umysł!** Nigdy nie spożywaj alkoholu i innych środków odurzających podczas spływu.
- Szanuj przyrodę!** Dbaj o środowisko, w którym się znajdujesz, nie hałasuj, nie niszczyć roślinności nadbrzeżnej i nie pozostawiaj po sobie śmieci.

POMORSKIE SZLAKI KAJAKOWE

W województwie pomorskim znajduje się 40 niezwykłych szlaków kajakowych, łączących łącznie blisko 1 600 kilometrów. Są wśród nich zarówno trasy o leniwym nurcie, idealne na początek przygody z kajakiem, jak i trudne odcinki o charakterze górskim, rekomendowane bardziej doświadczonym wodniakom. Na większości z tych szlaków w ponad 200 lokalizacjach wybudowano infrastrukturę, dedykowaną kajakarzom. Są to przystanie, pola biwakowe i przenoski. Zapewniają one wygodę i zwiększają bezpieczeństwo użytkowników.

Spływy kajakowe dają możliwość podziwiania nieskażonej przyrody Pomorza i napotkania wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Cisza, spokój, wszechobecna zieleń i piękne krajobrazy są największymi atutami pomorskich szlaków kajakowych. Różnorodne i cenne ekosystemy dolin rzecznych i jezior, przez które prowadzą te szlaki, chronione są w licznych parkach krajobrazowych i rezerwach przyrody.

Nad brzegami pomorskich rzek wznoszą się majestatyczne, ceglane zamki i kościoły oraz prehistoryczne grodziska, które stanowią dodatkową atrakcję na spływie. Szlaki kajakowe prowadzą też często rzekami, płynącymi przez centra zabytkowych miast i miasteczek. Niektóre budowle hydrotechniczne na szlakach, jak młyny, kanały, czy elektrownie wodne, liczą sobie ponad sto lat i są wyjątkowymi zabytkami techniki. Część z nich udostępniona jest do zwiedzania.

To wszystko czeka na turystów, odwiedzających pomorskie szlaki kajakowe i korzystających z oferty organizatorów turystyki kajakowej.

Zapraszamy!

SZLAKI KAJAKOWE W REGIONIE POMORSKIM

WIEPRZA	100 km
Pokrzywna	9 km
Studnica	35 km
SŁUPIA	133 km
Bytowa	20 km
Kamienica	36 km
Skotawa	33 km
ŁUPAWA	95 km
Bukowina	19 km
ŁEBA	104 km
Chelst	2 km
PIAŚNICA	6 km
CZARNA WODA (WDA)	13 km
REDA	37 km
BRDA	244 km
Ruda	13 km
Chocina	23 km
Zbrzyca z Młosiąg	45 km
Kłonecznica	26 km
Wielki Kanał Brdy	28 km
GWDA	138 km
Czernica	29 km
Biała	30 km
WDA	203 km
Pilica (Borowa)	7 km
Graniczna / Trzebiocha	16 km
Kanał Wdy	16 km
WIERZYCA	154 km
Wietcisa	12 km
RADUNIA	51 km
Kółko Jezior Raduńskich	37 km
MOTŁAWA	14 km
Wewnętrzne wody Gdańska	9 km
MARTWA WISŁA	23 km
Wisła Śmiała	2,5 km
NOGAT	63 km
Szkarpawa	23 km
Wisła Królewiecka	12 km
Tuga - Święta	25 km
LIWA	100 km

www.kajaki.pomorskie.eu

! Pomorskie
tu się pływa

Fot. UG Kościerzyna

Charakterystyka

Po wielu latach zapomnienia szlak Wierzyca odkrywany jest na nowo. Rzeka ta wypływa z centralnej części Pojezierza Kaszubskiego i nadaje się do turystyki kajakowej od jeziora Wierzycko w Kościerzynie. Jej górny bieg wiedzie przez Kaszuby, a środkowy i dolny przez malownicze Kociewie. Szlak kończy się w zabytkowym, nadwiślańskim Gniewie.

Ze względu na to, że rzeka prowadzi przez dzikie i rzadko zamieszkałe tereny i posiada wysokie, zarośnięte, niedostępne brzozy, szlak ten polecany jest dla bardziej doświadczonych kajakarzy. Wierzyca pięknie meandruje i często zmienia kierunek, jednak często bywa zdradliwa. Nie należy nabierać się na jej spokojniejszy nurt, w którym spotkać można wiele zwalonych drzew i liczne, ukryte pod wodą głazy.

Pokonując kolejne kilometry, rzeka dopływa do Starogardu Gdańskiego – stolicy Kociewia. Dalej, piękna dolina wśród lasów, pól i łąk, trasa prowadzi do pocysterskiego Pelplina, po drodze mijając zrekonstruowane grodzisko w Owidzie.

Na szlaku Wierzyca jest kilka przenosek przy zabytkowych elektrowniach wodnych, których oglądanie stanowi dodatkową atrakcję spływów. Warto zatrzymać się na chwilę, aby w Owidzie, Kolinie, Stockim Młynie czy Czarnocinie Piecach przyjrzeć się, jak od stu ponad lat produkowana jest energia elektryczna z energii, zgromadzonej w wodach rzeki.

Szlak Wierzyca

Start: Kościerzyna, J. Wierzycko

Meta: Gniew

Czas spływu: 8 dni

Długość szlaku: 154 km

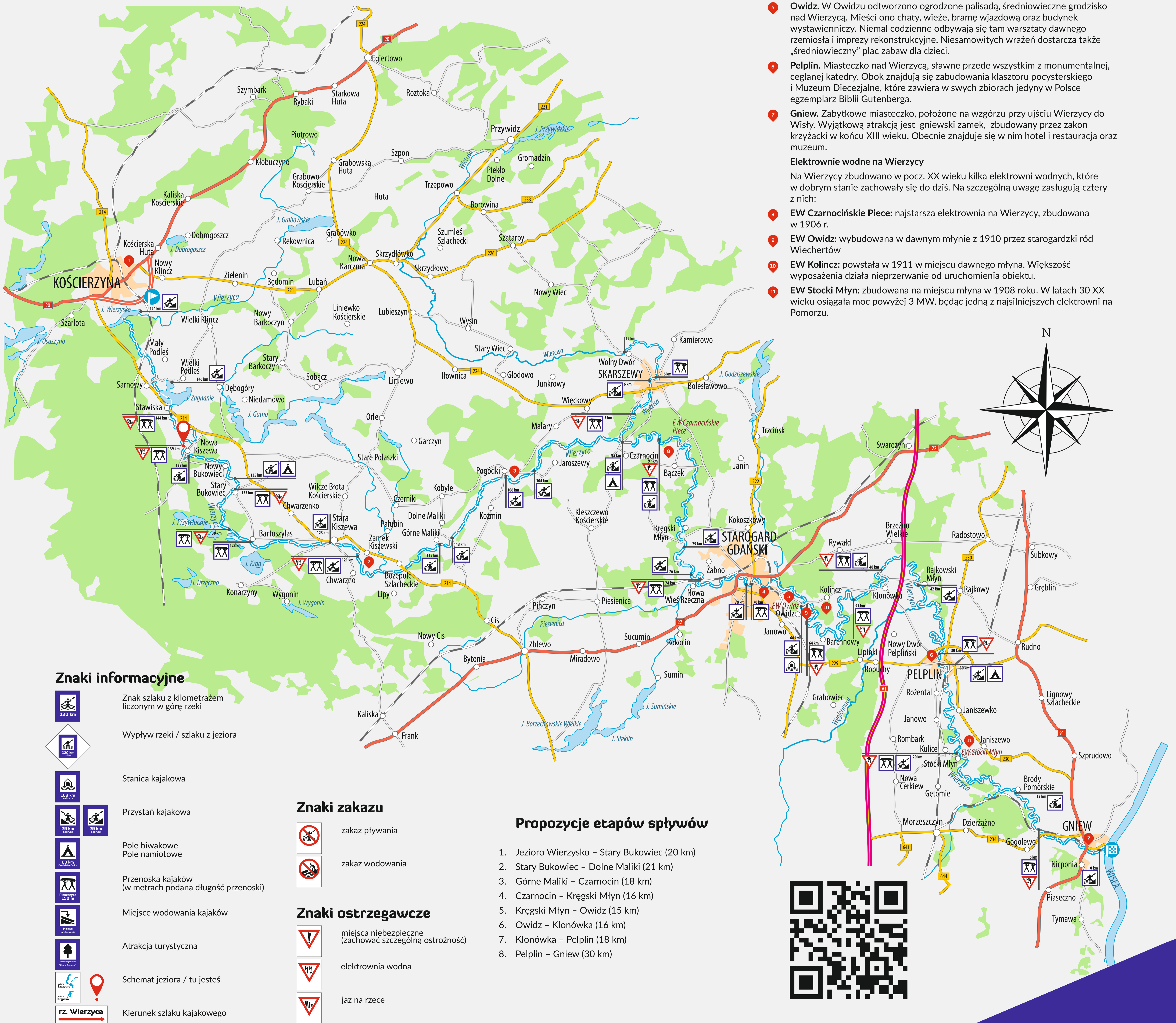
Atrakcje Wierzyca

- Kościerzyna.** Miasto, gdzie tradycja przenika się z nowoczesnością, a urokliwa rozciąga rynek z zabytkowymi kamieniczkami. Warto odwiedzić muzea: Ziemi Kościerskiej i Akordeonów (jedyne w Polsce) oraz dwa sanktuaria maryjne. Największą atrakcją jest Muzeum Kolejnictwa z liczną ekspozycją starych parowozów i wagonów w pełni dostępnych dla odwiedzających.
- Zamek Kiszewski.** Położone nad samą Wierzycą pozostałości krzyżackiego, gotyckiego założenia obronnego z XIII wieku oraz XIX wiecznego pałacu. Obok współczesna elektrownia wodna.
- Pogódki:** kościół pocysterski
- Starogard Gdański.** Wierzyca przepływa przez centrum miasta. Zachowały się tu pozostałości murów miejskich z XIV wieku oraz XIX wieczne młyny i fabryki, pałac rodziny Wiechertów oraz urokliwy rynek i stare kamieniczki.
- Owidz.** W Owidzie odtworzono ogrodzone palisadą, średniowieczne grodzisko nad Wierzycą. Mieści ono chaty, wieżę, bramę wjazdową oraz budynek wystawienniczy. Niemal codziennie odbywają się tam warsztaty dawnego rzemiosła i imprezy rekonstrukcyjne. Niesamowitych wrażeń dostarcza także „średniowieczny” plac zabaw dla dzieci.
- Pelplin.** Miasteczko nad Wierzycą, sławne przede wszystkim z monumentalnej, ceglanej katedry. Obok znajdują się zabudowania klasztoru pocysterskiego i Muzeum Diecezjalne, które zawiera w swych zbiorach jedyny w Polsce egzemplarz Biblii Gutenberga.
- Gniew.** Zabytkowe miasteczko, położone na wzgórzu przy ujściu Wierzyca do Wisły. Wyjątkową atrakcją jest gniewski zamek, zbudowany przez zakon krzyżacki w końcu XIII wieku. Obecnie znajduje się w nim hotel i restauracja oraz muzeum.

Elektrownie wodne na Wierzyca

Na Wierzyca zbudowano w poc. XX wieku kilka elektrowni wodnych, które w dobrym stanie zachowały się do dziś. Na szczególną uwagę zasługują cztery z nich:

- EW Czarnocinie Piece:** najstarsza elektrownia na Wierzyca, zbudowana w 1906 r.
- EW Owidz:** wybudowana w dawnym młynie z 1910 przez starogardzki ród Wiechertów
- EW Koliniec:** powstała w 1911 w miejscu dawnego młyna. Większość wyposażenia działa nieprzerwanie od uruchomienia obiektu.
- EW Stocki Młyn:** zbudowana na miejscu młyna w 1908 roku. W latach 30 XX wieku osiągała moc powyżej 3 MW, będąc jedną z najsilniejszych elektrowni na Pomorzu.

Znaki informacyjne

- Znak szlaku z kilometrażem liczącym w górę rzeki
- Wypływ rzeki / szlaku z jeziora
- Stacja kajakowa
- Przystań kajakowa
- Pole biwakowe
Pole namiotowe
- Przenoska kajaków
(w metrach podana długość przenoski)
- Miejsce wodowania kajaków
- Atrakcja turystyczna
- Schemat jeziora / tu jesteś
- Kierunek szlaku kajakowego

Znaki zakazu

- zakaz pływania
- zakaz wodowania

Znaki ostrzegawcze

- miejsca niebezpieczne
(zachować szczególną ostrożność)
- elektrownia wodna
- jaz na rzece

Propozycje etapów spływów

- Jezioro Wierzycko – Stary Bukowiec (20 km)
- Stary Bukowiec – Dolne Maliki (21 km)
- Górne Maliki – Czarnocin (18 km)
- Czarnocin – Kregski Młyn (16 km)
- Kregski Młyn – Owidz (15 km)
- Owidz – Klonówka (16 km)
- Klonówka – Pelplin (18 km)
- Pelplin – Gniew (30 km)

Trudność szlaków kajakowych

- Szlak łatwy (rodzinny)
- Szlak o umiarkowanym stopniu trudności
- Szlak trudny lub bardzo trudny ("zwłokowy")

Szlak praktycznie pozbawiony przeszkód, spokojny nurt rzeki. Polecany na rekreacyjne spływy kajakowe oraz wycieczki rodzinne.

Wymagane podstawowe doświadczenie w pływaniu kajakami. Miejscami mogą się zdarzyć krótkie, trudniejsze fragmenty i przeszkody oraz bystrza.

Rekomendowany doświadczonym kajakarzom, zalecane kajaki jednoosobowe.